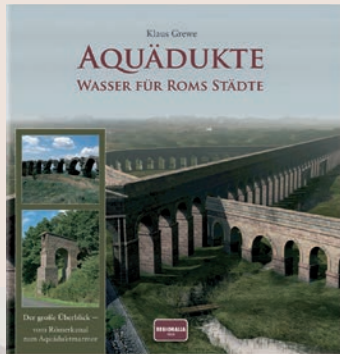

De Freundeskreis Römerkanal e.V., opgericht in 2008, beheert het informatie centrum, zorgt voor de didactische inhoud en biedt begeleidende voordrachten, rondleidingen en speciale programma's aan.

De wetenschappelijke leiding berust bij Prof. Dr. Klaus Gewe, die ondertussen een halve eeuw aan het onderzoeken van deze romeinse waterleiding wijdde.

Tot de tentoonstelling hoort het boek "Aquädukte – Wasser für Roms Städte", verschenen bij Regionalia Verlag, Rheinbach. De nieuwe, door de "Eifelverein" uitgebrachte beschrijving van de wandelroute "Der Römerkanal-Wanderweg – wie das Wasser laufen lernte" biedt veel interessants over deze waterleiding. De gids beschrijft voor de wandelaar de hele route van Nettersheim naar Keulen – inclusief het halverwege gelegen Römerkanal-Infocentrum.

Zie ook: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Eifelaqueduct>

Zo vindt U ons

Römerkanal-Infozentrum

Himmeroder Wall 53359 Rheinbach
Ingang via het "Naturparkzentrum", barrière vrije toegang via de Himmeroder Wall

Openingstijden

Maandags gesloten
Dinsdag-Vrijdag 10-12 en 14-17
Zaterdag-Zondag 11-17

Aanvullende informatie
roemerkanal.de

Uitgave van

Freundeskreis Römerkanal e.V.

freundeskreis-roemerkanal@web.de
freundeskreis-roemerkanal.de

Met steun van

 **Kreissparkasse
Köln**
www.ksk-koeln.de

Vertaling: Klaas de Boer, Ontwerp: adfacts.de
Foto's: Klaus Gewe, Hermann Lilienthal, Steffi Scherer

Römerkanal-Infozentrum

De Romeinse Waterleiding – hoe het water leerde lopen

 **Freundeskreis
Römerkanal e.V.**

Welkom in het informatiecentrum over de romeinse waterleiding

In het hart van de middeleeuwse stad Rheinbach staat het informatiecentrum, dat op initiatief van de "Freundeskreis Römerkanal" in 2019 gebouwd is en ingewijd werd. Het is in deze vorm **uniek in de wereld**.

Rheinbach ligt halverwege het ongeveer 95 km lange tracé van deze romeinse waterleiding. Bijna twee duizend jaar geleden heeft men daarmee Keulen van water uit de Eifel voorzien.

Bezoekers vinden op deze centrale plek informatie over de geschiedenis van de romeinse waterleiding en over de grote technische en bouwkundige prestaties der Romeinen. Scholieren kunnen veel opsteken in dit door licht doorstroomde gebouw.

De moderne tentoonstelling geeft met zijn **drie afdelingen** een goed beeld van de **huidige stand van het onderzoek** aan de waterleiding.

Het informatiecentrum is goed met openbaar vervoer, te voet en per fiets bereikbaar. Ook zijn er ruime parkeermogelijkheden. Het gebouw is barrière vrij zodat ook bezoekers met beperkingen zonder probleem alles kunnen bewonderen. Vlakbij bevindt zich het Glasmuseum, waar de historie van Boheemse glasbewerkers glas in Rheinbach wordt getoond, en het "Naturparkzentrum", waar veel over landschap en cultuur van het Rheinland te vinden is. Deze tentoonstellingsruimtes zijn deel van het complex "Himmeroder Hof", een tot openbare ruimte getransformeerd conglomeraat van oude stadsboerderijen. Vanuit deze plek tussen twee historische torens van de oude vestingstad Rheinbach is een ruime keus aan horeca gelegenheden te voet bereikbaar.

Afdeling 1

Romeinse techniek voor de bouw van de waterleidingen

De aquaducten uit de Romeinse tijd tonen een stand van technisch kunnen waarover zelf experts zich nu nog vaak verbazen.

Het lijkt wel of de Romeinse ingenieurs al hun kunnen bij de bouw van waterleidingen hebben willen etaleren. Bij aquaduct bruggen worden dimensies zichtbaar die de grenzen van de zwaartekracht lijken te overschrijden. Bij het bepalen van de helling van de leiding werd een nauwkeurigheid bereikt, die soms twijfel aan huidige metingen doet rijzen. Daaraan kan men de grondige voorbereiding en het nauwkeurige bestek herkennen.

Aquaductbrug in Segovia (Spanje) – deel van de Romeinse waterverzorging, maar ook een demonstratie van Romeinse macht?

Het tentoongestelde laat de mooiste en ingewikkeldste voorbeelden van aquaducten in het hele Romeinse rijk zien. De indrukwekkende bruggen, de drukwaterleidingen en de goed doordachte tunnels zijn bewijs voor technisch vakmanschap maar vooral ook een voorbeeld van hoe de Romeinen hun macht lijken zichtbaar te maken.

Behalve deze technische prestaties wordt getoond hoe eenvoudig de meetapparatuur was en hoe zelfs daarmee de vereiste nauwkeurigheid kon worden bereikt.

Afdeling 2

De Eifel waterleiding – het technisch indrukwekkendste Romeinse bouwwerk in Duitsland

Geen enkele waterleiding in het Imperium Romanum is zo goed onderzocht als de Eifel Waterleiding naar Keulen. In andere waterleidingen zijn zelden zoveel verschillende technische snufjes gevonden als hier bij de Rijn.

Een archeologische ontdekking: de aansluiting van twee bouwsectoren in het verloop van de Romeinse waterleiding (Mechernich-Lessenich)

Mechernich-Vusse: aan de hand van vondsten gereconstrueerde aquaductbrug

Het was een archeologische sensatie toen hier de indeling in ongeveer 5 km lange bouwsectoren in een antiek bouwproject archeologisch gedocumenteerd werd. Een zwaar uitgevoerd kalmeringsbekken vormde de aansluiting van twee zulke bouwsectoren. Bronvattingen, bruggen, verzamelbekkens en bezinkingsbekkens konden archeologisch worden onderzocht om ze aansluitend te restaureren. Waar nodig is er een beschermend gebouw overheen gezet zodat die delen van de leiding aan het tracé van de Römerkanal wandelroute – een van de eerste archeologische wandelroutes in Duitsland – voor iedereen toegankelijk zijn. De tentoonstelling gebruikt fotos, opgravingsdocumenten en modellen om de vele technische snufjes goed te laten zien.

Nîmes (zuid Frankrijk): Pont du Gard

Afdeling 3

Van kalkafzetting tot aquaduct marmer – export succes van het middeleeuwse Rheinland

Omdat de Romeinen graag kalkhoudend water gebruikten was het onvermijdelijk dat kalk op bodem en wand van de waterleiding neersloeg. In de Eifel Waterleiding is die laag plaatselijk wel 40 cm dik. In de tijd dat de leiding nog vol in bedrijf was heeft dit niet tot problemen geleid omdat de afzettingen nog lang niet tot de nok van de leiding reikten.

In de hoge Middeleeuwen waren de lange routes waarlangs marmer uit de groeven in noord Italië was gehaald niet meer voor zware transporten te gebruiken. Daardoor ontbrak ten noorden van de Alpen mooi gesteente voor grote bouwwerken en de bouwmeesters zochten naar vervangend materiaal. Ten tijde van de in de Romaanse stijl gebouwde kerken, kloosters en burchten sloopte men vaak de in onbruik geraakte waterleiding vanwege het bouw materiaal. Maar een speciaal doel was de kalkafzetting, die door geoefende steen- en beeldhouwers tot een heel bijzonder soort marmer werd verwerkt.

Een export succes uit de Middeleeuwen: kalkafzetting uit de Eifel waterleiding als aquaduct marmer voor de vloer van de bisschopstroon in

Klooster Maria Laach (tussen Bonn en Koblenz): de voorste twee zuilen van het baldakijn over het hoogaltaar zijn van kalkafzetting uit de Romeinse waterleiding gemaakt

Bij gebrek aan ander mooi materiaal heeft men in de tijd van de Romaanse stijl aquaduct marmer gebruikt om bouwwerken te verfraaien. Dit materiaal werd in heel Europa verkocht: alle domkerken langs de "Hellweg" (van Duisburg via Paderborn naar de Elbe), de kathedraal van Roskilde in Denemarken en van Canterbury in Engeland hebben, net als vele kerken in Nederland, zuilen, altaren of grafstenen van aquaduct marmer.

De tentoonstelling heeft een ruime verzameling van stukken kalkafzetting en van middeleeuwse aquaduct marmer uit de Eifel waterleiding.